

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 203

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

28 de març de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Catalá) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

L'Estatut innovador

Tenim ja un nou Estatut provincial que ha vingut a derogar la llei provincial fins ara vigent. La disposició era esperada amb el delit natural de tota llei que pot influir profundament en els destins del poble. I tot eren esperances i comentaris a l'entorn de l'Estatut, per bé que un xic de decepció s'esperava, ja que les mateixes mans que amb manca d'unitat de criteri i amb un conjunt de retalls d'arreu del món forjaren l'Estatut municipal, eren les encarregades de portar a cap l'Estatut provincial.

Però, el que tal vegada per ningú era esperat ha vingut; i per això aquelles divisions territorials que deriven de les Corts de Càdiz i que són maldades per tothom han trobat encara base i fins defensa en el vigent Estatut; i les organitzacions de Diputacions han estat buides en el motlle del ple i la Comissió provincial fins ara existents; i el contingent provincial segueix en el seu estat anterior, etc. I no cal dir com això es fonamenta en certes Memòries lliurades per les Diputacions actuals al Director d'Administració local, sense tenir present que les Memòries són fetes per les diputacions *actuals*.

El propi autor de l'estatut ha dit que el mateix és descentralitzador, com ho es també el municipal, encara que trobant-ho ja tot regulat per una minuciosa reglamentació prèvia. Ha dit que en el mateix es reconeix el principi de la Regió, realitat històrica la determinació de la qual queda als municipis urbans i rurals. I ha dit que la representació en la forma establerta, és a dir, a base que els diputats siguin elegits per la província i no pels districtes, matarà el caciquisme, encara que amb aquests sistema els diputats quedin com a representants de les ciutats (Barcelona pesa més que tota la seva província) i Reus, Tarragona, Tortosa i Valls pesen més que tota la província, i restin de fet sense diputats els districtes rurals antics, és a dir, totes les poblacions petites.

La Mancomunitat de Catalunya ha desaparegut. Estalviem els comentaris per raons que els lectors comprendran sense explicar-les.

I aquí, com en comentar l'Estatut municipal, no podem dir altra cosa sinó que ja comentarem quan puguem fer-ho amb l'espai i tot les altres coses necessàries. Però el temps és el gran secret

que aclareix moltes coses; i potser aquest Estatut que, com el municipal, ens sembla un bon tros caòtic i fill de doctrinarismes, amb el temps arribi a adquirir aquella necessària elasticitat que a certes disposicions donen Reials Ordres aclaratòries com la suara aconseguida respecte a exaccions municipals per la Cambra de la Propietat de Barcelona que altera de bon tros la vida econòmica dels municipis.

Ara com ara, ens hem de limitar a fer constar les característiques del nou Estatut així: subsisteix la divisió territorial que ni en l'ordre judicial, ni militar, ni eclesiàstic estava ja vigent; segueixen les Diputacions organitzades en forma semblant a l'actual; els diputats deixen de representar districtes per a representar províncies; el contingent provincial subsisteix; els recursos governatius són absents, però vénen extraordinàriament multiplicats els judicials; i prou.

Amb tot això, serà o no un èxit el nou Estatut Provincial? El temps s'encarregarà de dir-ho, com ja es comença d'endevinar en l'Estatut municipal, tot i que encara no en tenim ni la meitat d'aplicat. Ara com ara n'hi haurà prou que per la nostra banda diguem que les lleis no han d'enjojar-nos ni entristir-nos massa; és l'esperit el qui en el fons de les lleis triomfa o decau, i de l'aplicació més que de l'articulat depèn l'èxit o el fracàs d'una disposició legal.

Que nosaltres creguem que un Estatut provincial havia d'ésser renovador o no calia que vingués; que fos la nostra opinió que gran part de la decadència espanyola des del punt de mira del dret públic deriva que les lleis no estan adaptades a la realitat; que penséssim que un Estatut provincial havia en els moments actuals d'ésser quelcom més que una nova llei provincial, tot això és molt lògic. Però, hi ha qui ha cregut el contrari, i ha promulgat un Estatut sota els mateixos motlles que ens portà el centralisme francès, malgrat se'ns digui i repeteixi que l'Estatut és descentralitzador, són coses relatives. L'essencial és, per damunt de tot, que la nova llei s'apliqui, que es posi en contacte amb la realitat, i llavors veurem si la mateixa representa tasca renovadora o només una tasca de continuació dels vicis i defectes tradicionals.

Esperem, cal esperar. *Intelligenti pauca...*

El deure de treballar

I

El treball no és un afront, sinó un deure moral i, per tant, quelcom dignificant. No és una càrrega del pobre, tota vegada que obliga també àdhuc els més rics i encimbellats en la jerarquia social; tan noble és el treball, que sense ell apareix l'home com un rebel davant Déu, i com un estafador davant la societat. El treball de l'obrer més humil salda amb la societat comptes que el desvaga no pot saldar ni amb les riqueses heretades de Cressus.

Heus aquí algunes consideracions que justifiquen aquesta actitud:

"Ompliu la terra i sotmeteu-la" (1), diu Déu al primer home i a la primera dona, és a dir, a la Humanitat. Això és un precepte; i, com complir-lo sense treballar?

Posa l'home en possessió del Paradís, però no solament perquè se'n gaudís, sinó també "perquè el conreés i servés" (2) "Ut operaretur et custodiret eum", diu l'Escriptura. Però conrear i servir és treballar. Imposà, doncs, al primer home, i amb ell a la humanitat, el deure del treball.

Caigut ja l'home pel seu primer mancament, Déu li digué: "menjaràs el pa amb la suor del teu front" (3).

El precepte no dona lloc a dubtes, i el creient en el pecat original sap bé que Déu no imposà el dit precepte al primer home, sinó a tots. I quan promulgà el Decàleg solemnement al Sinai, no s'oblidà de recordar als homes el deure del treball: "Els sis dies treballarà — els diu — i faràs tots els teus quefers". Solament l'eximeix d'aquest deure el setè dia, perquè li mana santificar-lo amb l'oració i el descans.

El cristianisme no solament reconeix aquest deure, sinó que el precisa fixant-li terribles sancions (4).

En l'Epístola segona adreçada als cristians de Tessalònica, Sant Pau escriu una pàgina d'or que les societats cristianes han oblidat un poc. Heus aquí el que diu: "Jo no he menjat el pa, ociós i a costa dels altres, sinó amb el meu treball i el meu esforç". I després afegeix: Quan estava aquí us deia així: "Qui no vulgui treballar que no mengi". Entre nosaltres hi ha qui no sap fer altra cosa que esbrinar ço que no els interessa. I a aquests els dic en nom de Jesucrist: Que treballin en silenci i després que mengin el pa que guanyin" (5).

Sant Pau no solament recorda el deure moral de treballar, sinó que imposa als dropos sancions terribles; per ell els que no volen treballar no tenen dret de menjar.

Aquestes paraules enèrgiques de Sant Pau deuen produir una impressió immensa en les primeres cristiandats, les quals deuen gravar-les amb foc en son record i en la seva actuació. En la "Doctrina dels Apòstols", document l'existència del qual es creu que pervé del començament del segle II de la nostra era, i que era com un Catecisme destinat als fidels d'aquell temps, es llegeixen, entre altres coses, les normes que els cristians havien de practicar en rebre la visita de llurs germans: "Si va de pas — diu — ajudeu-lo tant com pogueu, però no ha de romandre entre vosaltres

sinó dos o tres dies, exceptuant en casos de necessitat justificada. Si després vol establir-se entre vosaltres i és artesà, que treballi i mengi. Si no té cap professió, procureu que no visqui entre vosaltres desvaga. Si no vol treballar, "Christum merchatur", poseu-vos a l'aguait (6).

Així sentien el deure del treball els primers cristians, i aquesta duresa de sancions tenien per als seus infractors, àdhuc en temps en què l'esperit de mútua abnegació, de compassió per al desvalgut i de comprensió del dolor d'altri, d'amor al proïsme, havien arribat a una exaltació que sembla insuperable. La tradició de l'Església ha servat i transmès aquesta doctrina com un dipòsit sagrat, i a través de les vicissituds dels segles ha anat cristallitzant tota aquesta admirable doctrina que Naudet anomena "la Teologia del treball" (7).

Com un deure moral que obliga, i per consegüent a tots, ha considerat el Cristianisme el treball. I era de necessitat que així fos. El deure moral de treballar és una conseqüència de l'amor al proïsme, que és un dels dos grans preceptes en què el cristianisme es resumeix.

Estimar el proïsme, diu Sant Tomàs, és voler per a ell algun bé; voler un bé per al proïsme és copiar-lo de la manera que es pugui, perquè això és l'acte voluntari, acció combinada amb poder. I, quin bé es va procurar al proïsme amb l'ociositat? Així, doncs, el treball és com el fonament de la caritat. Per això si Déu ens imposa el deure moral d'estimar el proïsme, ens imposa, ensems, el deure moral de treballar.

I no cal dir que dono a la paraula treball la més àmplia excepció, comprenent el treball espiritual i el material, l'intellectual i el manual.

SEVERÍ AZNAR

(1) Gènesi, cap. I, vers. 28.

(2) Idem, cap. II, vers. 15.

(3) Idem, cap. III, vers. 19.

(4) El Cristianisme no s'accontentà amb fixar sancions per als desvagats, sinó que ennoblí fins el treball manual, malgrat la salvatge hostilitat de l'ambient en el paganisme.

"El treball envilia en aquells temps: grecs, romans o bàrbars, no sentien per a ell sinó horror i menyspreu. Nàixer d'un pare "que havia treballat" era ja nàixer deshonrat.

"Tàcit ens conta els costums dels germans; Cèsar, els dels gals; Sant Justí, els dels tartesis i lusitans. Entre ells el treball envilia; solament l'espasa del guerrer o el ritus del druida eren d'homes lliures.

"Per a Aristòtil, "tota professió mecànica, tota especulació mercantil, eren treballs degradants i contraris a la virtut". En la República de Plató, el treball manual era incompatible amb els drets polítics, i el comerç un delictes per als ciutadans: "Mai no podrà sortir res de noble — deia Ciceró — d'una tenda o d'un taller". El salari és el preu de l'esclavitud. El comerç és vergonyós. El treball dels menestrals és innoble. Els obrers, els botiguers, són el pòsit de la societat. Sèneca s'indignava que es dignés que els oficis eren invenció dels filòsofs. "Els filòsofs no podien descendir a semblants vilenes".

Reflexaven aquestes grans pensadors l'opinió i els costums de la civilització del seu temps.

Contra aquesta aberració del paganisme, el Cristianisme era una reacció; ennoblí el treball amb astorament, quasi amb esglai, d'aquells pobles orgullosos i viciosos". (Del meu llibre *Las grandes Instituciones del Catolicismo*, pàgines 27 i 28).

(5) Sant Pau, *Epíst. IV*.

(6) *Didaché*, XII.

(7) El Cristianisme no s'ha limitat a ensenyar el deure del treball i a cantar la seva noblesa amb belles frases i raonaments sòlids; l'ha ensenyat i cantat amb exemples fins el treball manual.

Jesucrist, el seu fundador, fou fuster; els seus apòstols, pescadors; Sant Pau teixia. En les catacumbes de Roma es veuen encara sobre les tombes dels primers cristians inscripcions laudatòries escrites en els dies de les persecucions i es lloa la seva condició d'obers i de vegades es pinta amb escuts de noblesa els instruments del seu ofici. I al cimall de l'Església hi varen poder pujar no solament pobres, no solament obrers, sinó esclaus.

Triomfant ja l'Església, després de l'edicta constantinià, el Cristianisme continua exaltant el treball amb l'exemple. En el segle iv, Sant Pacomi imposa el treball en la seva famosa Regla com una de les obligacions fonamentals del

monjo. Sant Basili descriu minuciosament el què imposava en la seva Regla. Sant Agustí, organitzador de la vida regular a Africa, escriu, a precés d'Aureli, Arquebisbe de Cartago, el seu tractat *De opere monachorum*. I així tots els monjos d'Orient. Aquesta aristocràcia espiritual rehabilitava amb el seu exemple, amb la seva vida, el treball, del qual el paganisme havia fet un afront.

El mateix fenomen s'observa a Occident.

L'Ordre benedictina representa en els primers segles de l'Edat Mitjana la flor de l'espiritualitat del Cristianisme a Occident, i fou el meravellós instrument del qual es va valer aquest per a imposar a tots el dogma nou del treball, deure moral dels homes.

Un dels escriptors moderns que amb més segura erudició ha recollit el pensament del Cristianisme sobre el treball és M. Humbert Benigni en la seva magistral obra *Storia Sociale della Chiesa*.

Tares del temps

Voluptuositat

No direm que sigui aquesta tara tan escampada com la Indiferència; sospesat, però, i remirat, ben poca cosa hi manca. És aquest tragi i afany vertiginós de plaers i platxèria que s'ha fet tan seva a la Humanitat—sembla talment la cosa més natural i raonable—fins arribar a l'extrem que els crims més horrorosos i repugnants comesos bestialment en aquest gènere "cochon" són *petites* rellescades de peu, en les quals tothom pot trobar-s'hi, diuen els corifeus i impedreïts del vici. I així no cal advertir que el que no arriba a aquest grau no val la pena. És cosa insignificant. Moixaines i manyagueries. No mancarà qui, parlant d'aquestes coses, us digui que és convenient i útil, si més no necessari, manta vegada.

Quin concepte moral ens hem format de les coses...! Tampoc, però, ve de nou la relaxació de costums que amb caràcter virulent i enrotllador per arreu s'observa.

No fa pas molt de temps que una persona, de la qual mai no ho hauria cregut, advocava en cert sentit la gent de mal viure, dient que així és fàcil distingir l'honradesa de les persones... Intel·lectual i ensems voluptuós, quina càtedra més pestilent! La vàlua de la joventut, amb què s'apuntala, i la veneració de la vellesa quin respecte infon, si tots estan tarats d'aital malura?

Captinguem-nos i estiguem alerta sempre, per tal de conèixer aquest sentit *naturalista* amb què es prenen avui les coses. Siguem bons guaites.

Intel·lectualisme

La tara amb la qual encapçalem aquestes ratlles, fa parió amb les altres de les quals hem fet membraça anteriorment. En el desconcert universal també hi fa el seu paperot i no insignificant.

L'home intel·lectual... Què us creieu d'ell? Amb aires i fums semblants va passejant la seva còrpora per carrers i places, demostrant arreu les seves —diem-ne— subtileses, sentant plaça d'home il·lustrat. Pobre illús! Planta càtedra de Filosofia a tot drap, soluciona amplament la qüestió social, i per on passa (casinos i cafès) arreu deixa admirat el *selecte* auditori. Cas paradoxal! no ha passat mai més enllà

del seu diari i una dotzeneta ben comptada d'obretes sociològiques de mitja *endola*. El filòsof! L'intel·lectual! El crític! Pas obert i portes franques... Ell ignora per complet les nocions més elementals del Catolicisme. Cabalment es vanta d'aquesta ignorància. Sembla que dona to. Poc que necessita el *Mestre* la Religió i els auxilis de la Gràcia. És basta i sobra ell mateix. Té format *criteri* de tot... Diríeu què és poc?

Serà, però, solitari, únic entre molts aquest home, insinuareu. Ben altrament us diré que avui són molts aquests éssers intel·lectuals, aquests cervells privilegiats que són l'honor del poble. Perdoneu la comparança La Bíblia ens diu que el nombre dels estults és infinit...

Personalisme

Assenyalem una altra de les plagues —la darrera que insinuàvem en el pòrtic d'aquests senzills comentaris: el personalisme.

Es el personalisme el fruit cru i descarnat de l'egoisme. Jo i ningú més. Sembla, quan hom esguarda l'home egolàtric — que no és únic, ben altrament legió — haver desaparegut l'esperit de germanor. On és la caritat entre els homes, es pregunta? No som tots germans? Avui per avui no ho sembla pas. Tothom tira per on li sembla millor i en pugui treure més profit. Aguantar-se l'un per l'altre, avui no és pas cosa coneguda. No s'hi vol saber res. L'esperit de sacrifici existeix tan sols en els tractats de perfecció cristiana...

Que un negoci m'acarona amb un bon rendiment? Benvingut sia! Poc hi fa que res tingui de legítim. Poc hi fa que el proïsme en surti malparat. Que s'espavilin els altres! Tothom té dret a la vida..., diràs encobrint ton egoisme. Per ço mateix que tothom té dret a la vida, et diré amb la claredat de català que no t'és permès perjudicar els altres.

Conec un llibret a posta per això, escrit per un home ple de seny — els escrits del qual tenen tot el *gust de pa de casa*, segons l'autoritzada paraula del Dr. Torras i Bages — llibre en el qual es resolen a bastament els problemes de la caritat i fraternitat entre els homes: "La llei de l'amor". En aquest llibre és esvaït tot esperit de *personalisme*, ensenyant-nos a ésser generosos de cor. Llegeix-lo que es cosa bona.

E. UTSELL

Història que apar un conte

Quan s'escampà pel món la nova que a la gran República de Petropopoff s'era establert absolutament i íntegra el sistema de caminar amb les mans, rera una *neteja*, també total, de tots els qui s'hi oposaven o era de témer que no s'hi avinguessin de grat; no diré que tritlessin tots els cloquers, música poc plaenta als *amateurs* del sistema; però sí que hom celebrà la nova amb un repic general de peus, que vénen a ésser les mans dels partidaris.

Ço que hom no publicà és que els instauradors del sistema romanguessin, ells, caminant amb els peus, quan els calia de necessitat fer algun pas; car, sempre que en tenien lleure, seien en sofàs ben encoixinats, o bé es feien arrossegar dins bons caruatges, autos o vagon confortables. Hom es fa càrrec que fos així, car no és pas tot u governar o ésser governat. Demés, hi havia la part de sacrifici, consistent en no fer allò mateix que hom preconitzava... per als altres.

Els admiradors de les altres terres no es volgueren encaparrar, ni s'informaren d'aitals minúcies, ni els interessaven. La qüestió era que ja, per fi, a la gran República de Petropopoff, tots els qui encara vivien i, per tant, podien rebre ordres, tots, grans i xics, vells i joves, homes i dones, sans i malalts, forts i febles, treballadors i dropos, ben fets o esguerrats, caminaven, ben igualats en això, de cames enlaire.

Com que Petropopoff, tot i ésser com qui diu a l'altre cap de món, encara és més apartat de les terres d'aquest cap per les moltes boires que n'amaguen la visió, i per certes velles altíssimes muralles morals, més difícils d'escalar que les molt cèlebres de la Xina, no cal dir que, per aquests verals, hom endevinava ben poc de quant s'esdevenia allí; els anys s'escolaven, però, i amb admiració general (fins

i tot dels capitostos admiradors de per ací) el sistema persistia i, cas meravellós, manta potència, qui de bell antuvi menyspreà i arrufà el nas a la novetat, ja començava d'allargar les mans vers Petropopoff, o als emissaris de la República dels peus per amunt; els quals, dissimuladament, per tal d'estalviar escàndol dels fidels forans, s'atansaven jeient en *sleepings* encoixinats; i com que jeien, hom no veia prou bé si caminaven amb les mans, segons llur doctrina, o de peus a terra, com qualsevol mortal, ignorant i aburgesat, de l'*ancien régime*.

Ja, per certs entretocs de les Agències telegràfiques, s'entreveïen petits canvis insospitats, per inadmissibles, dels partidaris de la colla (els rabadans potser sí que els sospitaven); als altres no els meravellaven gens ni gota les modificacions, poc convençuts dels avantatges que a ningú, sens excepció, pogués portar fer servir les extremitats a la inversa de com Déu ens les plaçava.

Entretant, algunes personalitats de visu entre els moradors, penetraren dins el *Sancta Sanctorum* de Petropopoff, per motius d'interès de la idea; i, fillets de Déu, el cas és que malgrat llur reconeguda adhesió al sistema, n'han vingut tots esgarriats, i no s'amaguen de dir als quatre vents, en lletres d'impresma, una pila de fàstics i desenganys; deixant boca-badada la colla i indignats els rabadans.

Ara resulta, qui ho havia de dir!, que mai la misèria, les injustícies, l'esclavitud, la fam, els sofriments i malalties i horrors de tota mena; mai, ni en temps dels més ferotges tirans de la vellúria (als quals deixen petits, minúsculs, els novells); mai els treballadors i tot el poble de Petropopoff no ho havia sofert com des que vigeix el sistema igualador de cames enlaire.

VÈRAX

Romiatge a Montserrat

L'obra dels Exercicis Espirituals

Aquesta obra magna que té una gran transcendència per a la vida espiritual de la nostra terra, ha celebrat amb extraordinari èxit una Assemblea interessantíssima a Montserrat. Hi han acudit un nombre considerable d'exercitants. Heus aquí una obra que ha crescut ràpidament i que s'ha escampat arreu de Catalunya. Bé és veritat que al davant hi ha un home extraordinari, un apòstol incansable, una ànima arborada d'amor cristià, que amb la seva paraula càlida desvetlla els esperits ensonyats i enardeix els indiferents i els febles. Ja sabeu qui és aquest home extraordinari: l'il·lustre jesuïta P. Vallet.

L'obra dels Exercicis Espirituals, han d'ajudar-la tots els catòlics de la nostra terra. Tots havem de

veure amb simpatia una obra que té una missió tan noble i tan santa.

Si ens planyem dels avenços del materialisme que mata lentament l'espiritualitat del nostre poble, és just i raonable que ens posem al costat del P. Vallet, d'aquest formidable campió de l'espiritualitat cristiana, que sap obrir els ulls dels homes a la llum de la veritat i de la raó.

Nosaltres que som amics de tots aquells que treballen per aconseguir la cristianització del poble, diem al P. Vallet i als cooperadors de la seva obra, que tots els d'aquesta casa estem sempre disposats a fer tot el que calgui per a contribuir al seu expansionisme i a la seva definitiva consolidació.

¿Lluita de classes o lluita de doctrines?

Tant com d'arrencar-los un queixal, costa d'arrencar confessions als socialistes. No entenc aquesta resistència, si llur consciència i llurs intencions són netes de pecat. De mica en mica arriben a precisar quelcom, en aquesta gravíssima i perillósíssima matèria de la sanció a l'obrer no sindicat, i *Justícia Social*, en el número del 14 de l'actual i article titulat *Fumigacions*, per últim aclara quines són les sancions que sota aquest eufemisme volien designar els seus anteriors escrits. Accedeix a fer-ho en obsequi meu—mercès!—perquè jo “no tolero que parlin en metàfora”. Qui no els ho ha de tolerar, és llur pròpia consciència humana, que no ha d'admetre que es parli amb embuts, figures i paraules encobertes en una qüestió que tanta sang humana, sang d'obrers precisament, ha fet vessar.

La sanció que els obres sindicats poden i tenen dret a aplicar a l'obrer no sindicat, és aquesta: negar-se a tenir-lo per company de treball, i plegar. Afegeix *Justícia Social* que no fa gaire hi va haver a Londres una vaga molt important dels obrers de les centrals elèctriques, per aquesta causa, i que en la major part dels països que es consideren civilitzats comencen els patrons per no admetre cap obrer que no porti el carnet del Sindicat corresponent, i que àdhuc és molt generalitzat dirigir-se als Sindicats en petició de personal. Exposat això, em demana a mi el setmanari socialista, “si em sembla excessiva aquesta pretensió i excessiu el càstig d'isolament als discòls i desertors.”

A la qual pregunta jo contesto: que sí que em sembla excessiva aquesta pretensió i excessiu aquest càstig. Excessiu, injust, inhumà. M'ho sembla a mi, i ho ha semblat, ja fa molts anys, a algú que és molt més que jo, i l'autoritat del qual està infinitament per damunt de la meua.

La causa que jo ho trobi excessiu i injust, la causa que ho trobés injust i condemnable l'autoritat en què m'emparo, és continguda al paràgraf següent de *Justícia Social*, en el qual els redactors de la fulla socialista responen a la meua pregunta d'articles anteriors: “Posat que hi ha un dret de *fumigació* contra l'obrer rebel a sindicat-se, qui el té en realitat aquest dret? Quin obrer és que pot arrogar-se la facultat de... *fumigar* el seu camarada refractari?” pregunta que anticipava ja el sentit de la resposta demanant: “Es que els obrers que creuen en la lluita de classes tenen ells sols l'exclusiva del dret de *fumigació*?”

La resposta del periòdic socialista català resulta exactament la mateixa que jo avençava, la mateixa que a la bestreta glossava el meu últim article (per ara incontestat): “El cas del Sr. Jacint Batlle o els obrers d'un mateix patró” (7 març). És la mateixa pregunta que jo preveia advertint-los “el perill que corren de situar-se fora del terreny de la lluita de classes i d'entrar en el terreny de la lluita d'opinions”. “I suposo — els avisava — que vacillaran abans d'escriure quelcom que equivalgui a l'afirmació que els qui *pensen* d'una manera tenen dret de *fumigar*, i els qui *no pensen* d'aquella manera, no.”

La confessió de *Justícia Social* mereix que es

posi en lletra ben negra i visible, perquè cal retenir-la i no oblidar-la més:

“En quant a contestar quin sindicat és el que té la facultat punitiva, no veiem cap perill en afirmar que la té tot sindicat que sostingui lleialment i rectament la lluita de classes fins a les més extremes conseqüències.”

Es a dir, tal com jo preveia; l'obrer que *creu* en la lluita de classes té dret de fumigació sobre l'obrer que *no hi creu*; el sindicat que sosté la teoria de la guerra de classes té dret de punitió, de “fumigació”, d’“isolament, etc.”, sobre l'obrer que no accepta aquesta teoria; l'obrer que pensa segons la ideologia socialista té dret a castigar a l'obrer que pensa diferent. Però, és això lluita de classes, o bé lluita de doctrines?

Vostès diuen més avall: “Quin objecte té el sindicat? Defensar els drets de l'obrer.” Però ço que acaben de dir més amunt, senyors, no representa la defensa de l'obrer sinó la imposició d'una doctrina! D'obrer, tant n'és el que té consciència de classe com el que no en té. Tant obrer és el que creu en la teoria de la lluita social com el que no hi creu. Si vostès donen al creient socialista dret de *punitió* sobre el que no combrega en aquella ideologia, mirin bé on van a parar, mirin bé en quina posició es situen.

Es situen en una posició d'intolerància doctrinal, vostès els qui volen dir tolerants: (“Encara que el senyor Rucabado no ens ho vulgui reconèixer, nosaltres som amics de la tolerància i del respecte a tots el homes”). Es situen en una posició de propaganda per la coacció, d'apostolat per la violència; és la posició odiosa, inhumana i barbra del càstig contra el qui no pensa com vostès; és la posició que vostès tant temen: —segons deien a l'article del 21 de febrer—la *Inquisició*. Van a parar a una Inquisició socialista! I és ben cert que de fet s'hi és arribat, a Barcelona; testimonis, els cents d'obrers assassinats, pels partidaris de “la lluita de classes fins a les seves extremes conseqüències.”

Ja veig que en un altre paràgraf reconeixen vostès—o diuen que reconeixen—el dret de cadascú a seguir les pròpies ideologies i el dret dels catòlics a sindicat-se pel seu compte. Però aquesta concessió és vana, és una pura ficció, mentre vostès mantinguin el principi que a dalt han exposat. Si el no sindicat-se en una associació de lluita de classes és un delictes que mereix punitió, què no serà el sindicat-se en una associació contrària al dit programa! Si el *no fer* és delictes, el *fer una cosa contrària*, és sens dubte un delictes major. Si el no sindicat-se mereix segons els socialistes, un sever càstig, quin càstig molt més sever no serà el que mereix el sindicat-se en contra d'ells!

Senyors socialistes de *Justícia Social*. Aquesta forma de punitió que vosaltres permeteu als vostres partidaris en contra dels obrers que no ho són, aquesta forma que vosaltres en dieu: l'isolament, i que consisteix a plegar i no voler treballar i fer vaga abans que tenir de company un obrer no sindicat, és coneguda amb un terme concret que també

hauré d'ésser jo qui us l'arrenqui de dins, tota vegada que per aquest vostre incomprendible i sospitos tartamudeig, no el pronuncieu: aquella forma és el *boicot*. Vosaltres voleu dir que contra l'obrer no sindicat s'usa l'arma del *boicot* als països que es diuen civilitzats, no és això? Doncs si és tan senzill de dir-ho, per què tants embuts?

Es perquè al fons de la vostra consciència humana —única veritable consciència de l'home, jutge inexorable dels actes humans, que debades voleu substituir amb aquesta ficció literària que en dieu "consciència de classe",—al fons del vostre cor ja compreneu que condemnar a l'isolament a l'obrer que no es vol sindicat, és condemnar-lo a la misèria! I donant a l'obrer socialista o al sindicat socialista, dret de boicotejar a l'obrer que refusi d'entrar en una associació on es professin doctrines contràries a les seves, no se us amaga que això equival a concedir als obrers i sindicats socialistes dret de llençar a la misèria els obrers que no vulguin acceptar la vostra doctrina.

Doncs bé, a aquells mateixos països civilitzats ja fa temps que ha sorgit la condemna d'aquesta pretensió vostra. Trenta quatre anys ja fa que el Sant Pare Lleó XIII la va reprovar. D'*injusta i intolerable opressió* qualificà en l'Encíclica *Rerum Novarum*, pel maig de 1891, la d'aquelles associacions d'obres que tenen una organització que no s'adiu bé amb el nom cristià i amb el benestar dels Estats, i que acaparant totes les indústries, obliguen a aquells que amb ells no es volen associar a pagar llur resistència amb la misèria.

Si el dret de boicot que vosaltres proclameu va merèixer del Pontífex reprovació tan enèrgica i solemne, i el consell de fundar en front dels vostres, els sindicats d'obres catòlics, que no diria avui quan mercès al desenrotllament de la filosofia sindicalista i a l'invent de les pistoles automàtiques, el dret de boicot dels socialistes s'ha convertit en el dret d'atemptat dels sindicats Unió i Lliure, organitzacions que obliguen als que amb elles no es volen associar, a pagar llur resistència, no ja sols amb la misèria, sinó amb la vida?

Aneu molt de pressa, senyors de *Justícia Social*, a dir que jo us absolc. "El Sr. R. ens absol definitivament del dictat de pistolers." És cert que no acuso a persones, però sí que acuso a doctrines. I formalment i categòrica, acuso a les doctrines socialistes que vosaltres proclameu—i que voleu propagar entre els obrers, si no a cops de porra, a cops de boicot,—d'ésser responsables dels atemptats socials de Barcelona i Espanya, forma la més aguda i punyent d'una tendència universal de violència, acusada en tots els països en distintes manifestacions que convergeixen al paroxisme d'aquí, tal com convergeixen en el cim les arestes d'una piràmide. I per tant, participen d'aquesta responsabilitat els partidaris d'aquelles doctrines en raó proporcional a llur actuació de militant actiu o de diletant.

Acuso el bloc de doctrines socialistes, i sos doctors i teoritzants, des de l'ortodòxia de Marx, passant per Bakunin i per Sorel i per Lorenzo i per Pestaña, fins a la monstruositat avortiva de la literatura del Sindicat Lliure, fruit adulter d'un incube paradoxal anarquista-catòlic, però que per dret propi té un lloc al magatzem d'on pren el lèxic i les pràctiques.

Ara la comencem la polèmica, senyors de *Justícia Social*. Tot el que porto escrit fins aquí no és sinó

un preludi a l'entrada en matèria. I a aquesta introducció, a aquest pròleg poso fi avui dient que no puc creure en la vostra sinceritat quan invoqueu el *No mataràs*, "lleï estricta i ineludible escrita a tots els codis morals de la terra", mentre a l'Autor d'aquesta llei li acabeu de dir suscrivint les blasfèmies d'un apòstata, que és "un déu dolent, pitjor que qualsevol home, i que si existís, hauria d'existir un altre déu per a castigar-lo" (1), i mentre l'"amor fratern" que invocàveu el 28 de febrer com a sinònim de companyonia i justificatiu de la teoria de la sindicació forçada, es compagina dins de vosaltres amb l'elogi de Caïn que en fulletó ha sigut publicat a nostres planes (2).

R. RUCABADO

(1) Article "Un convertit", *Justícia Social*, núm. 73, 21 març 1925, 2.ª pàgina.

(2) *Caïn*, per Dezso Kosztolanyi, A. M. trad. *Justícia Social*, núm. 31 maig de 1924. V. el meu article de CATALUNYA SOCIAL, núm. 162, 7 juny.

El savi i el pedant

Es a les acaballes el curset d'apologètica cristiana que ha vingut donant amb èxit creixent el nostre illustre mestre i amic estimat Dr. Llovera.

Si no haguéssim de ferir la seva modestia, diríem que el Dr. Llovera és una de les primeres mentalitats de Catalunya. Unicament els que l'havem tractat íntimament sabem el que val i endevinem la llum que porta a dintre.

Fa pocs dies ens llegia un fragment de l'Illiada d'Homer, traspasada bellament al català. El doctor Llovera ha sabut cisellar uns versos pulquerrims, d'un ritme i una sonoritat impecable. Coneixedor com pocs de la llengua grega, ens donarà una traducció del poema d'Homer amb una fidelitat i amb un llenguatge tan viu i tan palpitant, com no hi estem aversejats a la nostra terra.

El Dr. Llovera, durant les lliçons que ha donat d'apologètica cristiana, ha posat de relleu una cultura vastíssima i una gran claredat de concepte. El Dr. Llovera és un home que no té posa. Diu les coses sense afectació i de vegades amb una ingenuïtat encisadora. No li demaneu ampulositat ni efectisme de cap mena. La paraula brolla dels seus llavis espontàniament, sense artifici, com l'aigua d'una deu. Quina diferència d'aquests pedants que per amagar la seva buidor adopten una posa intolerable i parlen amb un to declamatori per a fer creure que diuen alguna cosa!

Quants intel·lectuals coneixem que si ni fos l'artifici i l'engany, ningú s'adonaria d'ells.

El savi és humil i no necessita subratllar amb un gest la paraula, perquè aquesta quan brolla dels seus llavis porta la roentor del seu esperit.

Els homes intel·lectuals forts com el Dr. Llovera no necessiten enlluernar amb actituds artificioses, sinó que en tenen prou amb exterioritzar planerament, senzillament, les idees que han estat elaborades dins del seu esperit amarat de llum.

J. C.

Estudiants! preparem-nos per anar a Roma

Els Estudiants no podem pas deixar d'anar en collectivitat a la Ciutat Eterna, en ocasió de l'Any Sant.

Nosaltres, els estudiants, més que altres estaments socials, cal que anem en romiatge a rebre la benedicció del Cap visible de l'Església Catòlica, els drets de la qual en el camp de la cultura i de l'ensenyament pretenem defensar ardidament.

Proves clarividents ha donat el Sant Pare, felicitament regnant, del seu amor i predilecció envers la joventut catòlica. Cal que les obres socials catòliques, per a llur major eficàcia, portin la flama ardent de la fogositat dels joves. Tals paraules ha dit no fa pas gaire.

Ultra això, el nostre Sant Pare ha tingut també paraules dolcíssimes d'admiració i rublertes de consells assenyats per als joves estudiants.

Dos anys es compleixen de la pelegrinació de les Congregacions Marianes espanyoles a Roma. Pius XI beneí tots els congregants, però en son parlament memorable, es dirigí en especial als joves que es dedicaven a la tasca ennoblidora de l'estudi, i encoratjava els escolars de les Universitats a defensar la Religió amb l'arma poderosa de la Cultura. I ara fa pocs dies, acaba de rebre amb especial complaença els estudiants de la insigne Universitat Catòlica de Milà.

Per al proper mes d'abril es trobaran aplegades a Roma un nucli de pelegrinacions d'Associacions d'Estudiants Catòlics dels països de l'Europa Septentrional.

El Comitè de les Joventuts catòliques espanyoles està preparant una pelegrinació magna, per als dies 10 al 20 de setembre, en els quals dies es trobaran també a Roma milers i milers de joves catòlics de

molts altres països, en ocasió de celebrar-s'hi el IV Congrés Internacional. La Confederació d'Estudiants Catòlics d'Espanya, convençuda que aquells dies són els més oportuns per als estudiants, s'unirà a aquest romiatge, encara que formant un nucli separat, perquè així es remarqui la potencialitat de les Federacions d'Estudiants Catòlics de les diferents regions i pobles d'Espanya.

La Federació Catalana d'Estudiants Catòlics no podia pas desoir la veu del Papa i deixar d'anar en corporació a Roma. Bon punt començaren algunes converses entre amics sobre aquest projecte, que des d'aquestes planes fem públic, que tot seguit fou rebut pels estudiants catalans amb força entusiasme.

No cal pas dubtar que Catalunya romandrà dignament representada a Roma amb l'estol d'estudiants catalans que pel setembre hi aniran, amb aquell entusiasme que caracteritza la nostra cristiana joventut, i evidentment la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics escriurà una nova pàgina gloriosa en el seu historial, avui dia encara poc extens.

Estudiants catalans: No fem el sord als desitjos del Sant Pare; recordem-nos que d'una banda som estudiants, i com a tals cal que posem de relleu davant del món que a la nostra Pàtria hi ha un estol de croats de la ciència que volen conquerir un bon nom per a la cultura de Catalunya; recordem-nos d'altra part que som catòlics, i que com a catòlics cal que acudim en romiatge a Roma per a refermar les nostres creences i per a fruit de les benediccions i gràcies immenses que la Divina Providència es complau a comunicar-nos per mitjà de l'any jubilar.

ANTONI CARDONA

Què es fa a "Acció Popular"?

El dia 18 havia de reunir-se la Junta de Govern d'Acció Popular, suspenent-se la reunió donada la impossibilitat que hi assistissin alguns dels seus components.

Han aparegut les publicacions setmanals de la casa.

El curs d'Apologètica del Dr. Llovera ha seguit amb la concurrència inscrita.

En el Saló d'actes s'havia de reunir la Junta Provincial de Protecció a l'Infantesa.

JOVENTUT SOCIAL

Durant la setmana han estat donades conferències pels Srs. Josep M. Gich, al Centre catòlic de Ba-

dalona, sobre "Feminisme i l'acció social de la dona"; pel Sr. Joaquim Civera i Sormani, a l'obra catequística, d'Olesa de Montserrat, i al Centre Popular de Rubí; el Sr. Pare Arderiu, al Centre Parroquial del Carme, de Barcelona; havent estat suspesa la que havia de donar el Sr. Ribelles, a Verdú.

En el *Círcol d'Estudis* segueix la ponència sobre Henry George, del Sr. Marxuach.

També sembla que hi ha el propòsit de començar a preparar un contacte entre la premsa catòlica de Catalunya per a molt aviat.

FEDERACIO CATALANA D'ESTUDIANTS CATOLICS

En el Saló d'actes donà una notable conferència el catedràtic Dr. En Jesús M. Bellido, de la Facultat de Medicina, essent molt concorreguda.

S'han reunit les juntes de les diferents seccions.

Han continuat igualment concorregudes les classes de francès, anglès i alemany.

Sinceritat i noblesa

No he comprès mai que les veritats no puguin dir-se. Si blasmeu els mancaments d'alguna persona que es considera intangible, us diran els seus corifeus: això no es pot dir. Heus aquí el defecte cabdal de la societat moderna. Els que no volen embolcallar-se amb el mantell innoble de la hipocresia, són combatuts i perseguits.

No hem de combatre els homes per sistema ni pel desig poc noble de ferir el nostre germà amb l'arma del greuge; però crec que l'home ha de tenir el valor de blasmar els defectes d'aquells que haurien de seguir el camí dreturer i segueixen camins tortuosos. Si no hi hagués tanta covardia, els homes dolents no exercirien una influència tan gran en la societat. Com que saben que som prudents i una mica porucs, fan el que volen i es riuen de nosaltres.

Per què no hem de tenir el valor de dir les coses sense eufemismes, caigui qui caigui?

Moltes vegades, en un moment de sinceritat i de noblesa, combatren una idea o una iniciativa, que tothom troba dolenta, però que ningú no s'atreveix a combatre públicament, i us diran de seguida: Com us atreviu a ferir la suceptibilitat de persones tan altes i de tanta influència social?

Podem dir el que vulguem als pobres i als humils, però ai de vosaltres si discuteu l'actuació dels de dalt!

I després ens planyem que no tenim poble. Voldriem els obrers però que ens seguissin amb les mans lligades. Tenim patronats per a cristianitzar els fills del poble; i volem dir que no necessitem també ésser cristianitzats aquests joves que viuen en el món platxerós de la riquesa i l'opulència?

Qui s'atreveria a blasmar llurs mancaments i turpituds? Quants són els que porten dins l'esperit una mica de claror? Mostreu-me els que coneixen els camins poc afressats del sacrifici i de la castedat! Certament que trobaríem joves molt dignes, car no és incompatible la virtut amb la riquesa legítimament adquirida, però la gran majoria porten al rostre l'estigma del vici i de la concupiscència.

Quin concepte tenen de l'amor? Ah! si no teméssim escandalitzar els nostres lectors, quantes coses diríem sobre aquesta matèria! Per la gran majoria d'aquests joves tenir una amistançada és el mateix que tenir un bon cavall o un auto lleuger i luxós.

Els fills d'algunes personalitats s'embriaguen i coneixen els efectes enervants de la cocaïna; i no obstant, qui s'atreveix a cridar ben fort perquè sapiguem que la riquesa no els dona el dret de befar-se de les lleis humanes i divines, sinó que és una grossa responsabilitat?

Com volem que el poble sigui pur i honest, si els de dalt donen fum en comptes de donar llum? Us creieu que la moralitat és únicament pels pobres? Us heu arribat a creure que la Religió únicament l'han de practicar les dones?

I què direm de les donzelles i de les dames que el món anomena d'alta societat? No volem dir-ne res. Seríem massa sangnants. És una cosa que em subleva veure que la majoria d'aquestes dames—, hi ha naturalment nombroses excepcions

que honoren l'estament al qual pertanyen—, sojornen amb una gran inconsciència dins el món de la frivolitat i de la irreflexió.

Perquè no hem de combatre també les injustícies socials? Havem de dir al poble que nosaltres no som partidaris de l'explotació i que l'Església l'ha condemnada sempre.

Em negareu que l'obrer ha estat explotat i encara ho és en molts oficis?

Per què han fracassat les organitzacions catòliques obreres? Perquè no havem estat sincers; moltes vegades les hem creat, no per afavorir els obrers i fer triomfar les reivindicacions justes i raonables, sinó per lligar les seves mans. En els moments decisius en què haviem de fer triomfar la justícia, ens havem decantat a favor del més fort.

No em de predicar la lluita de classes, ni posar l'obrer enfront del patró, car no són, com diuen els socialistes, dues forces antitètiques, però hem de decantar-nos sempre a favor del dret i de la justícia.

No crec tampoc en l'eficàcia de negar a l'obrer els drets legítims de defensa.

Havem afalagat potser massa el capitalisme.

El mal més gran que podríem fer al catolicisme, és fer creure els obrers que els catòlics som enemics sistemàtics de totes les seves reivindicacions.

Certament que no ens hem de deixar enlluernar per les doctrines aparentment alliberadores del socialisme materialista, però crec que fariem un bé immens a la nostra causa si diguéssim clarament al poble fins on podem arribar.

Tancar les portes a les reivindicacions obreres, crec sincerament que és una grossa equivocació.

Tenim el deure d'aconseguir que la llum refulgent del Cristianisme penetri dins les tenebres de les masses obreres. Però si volem que els obrers obrin els ulls a la llum de la veritat i si la raó, havem de deixar de banda els prejudicis i dir amb tota sinceritat als obrers: Germans, ens teniu al vostra costat per a defensar tot allò que sigui just i raonable.

No cal que tusteu les portes dels revolucionaris, nosaltres també sabem arborar ben alta la bandera flamejant de la justícia.

Però els que facin aquests treballs d'aproximació, cal que tinguin el valor de parlar clarament. La societat està corrompuda i, per tant, la veu que desvetlli els esperits ensenyats ha d'ésser pura.

Sant Joan Baptista coneixia el poder del Tetrarca Herodes i no obstant, referint-se als seus amors il·lícits, li deia enèrgicament: "No t'és lícit tenir-la".

Oh! quin valor més gran! No blasrava únicament els pecats dels pobres, sinó també el dels poderosos!

Demanem a Sant Joan Baptista que ens doni coratge i fortitud, i prediquem la moral de l'Evangeli als rics i als pobres.

No entraran al cel els covards i els hipòcrites, sinó aquells que en el seu romiatge per la terra mai no hauran oblidat que eren deixebles de Jesucrist.

J. CIVERA I SORMANI

El retir obrer

Un obrer que no va oblidar que cal ésser previsor per a passar una bona vellesa.

Un obrer imprevisor que es creia que la joventut no s'acaba mai i que no cal prevenir-se per quan arribi la vellesa.

Aquest número ha passat per la censura militar

Apostolat social

Tal com es posen avui les coses humanes i la complexitat de la vida dels pobles, de les famílies, dels individus i la desorientació que amb el viure frenètic que avui es porta i les innombrables qüestions que a cada moment es plantegen, sovint havem de confessar la nostra ignorància i curtedat per a contribuir a resoldre cadascun dels greus problemes que se'ns presenten.

Voler ésser enciclopèdics i saber de tot i estar en tot, és verament impossible i d'aquí vé que ara més que mai cal recórrer a l'especialització, i això és imprescindible, si no es vol errar, si es vol fer obra positiva i no exposar-se a fracassos, que tot aquell que reuneixi les aptituds i condicions que hom li reconeix per la seva especialització, ocupi el lloc que li correspon i així s'aprofiten les forces mancomunades de les col·lectivitats i llurs fruits esponerosos no triguen gaire a expandir arreu la llavor fecundada per la ferma intel·ligència, voluntat i abnegació, a voltes d'un sol home, qui ha difós la seva manera d'ésser, pensar i obrar a tots els elements que l'envolten.

Feia remarcar l'amic Rucabado, referint-se a les entitats establertes a Barcelona dels Dependents de Comerç i de la Indústria, la vida pletòrica que porten, l'obra meritòria que fan i el bé material del qual llurs afiliats gaudeixen.

Avui, fem esment de les entitats que a Barcelona tenen estatge devent llur fundació a una sola voluntat, a unes quantes voluntats, a cors generosos i abnegats, especialitzats tots ells en els dits afers, i si no, què seria la Caixa de Pensions, sense l'ànima d'aquell que va concebre-la? i què serien l'Orfeó Català, l'Institut de Cultura i Biblioteca popular de la Dona, si no comptessin amb l'esforç generós d'aquells que varen concebre unes obres tan magnes? Què serien també altres entitats de cultura, d'economia, de beneficència, d'art i de cooperació, si no haguessin trobat un home que les hagués plasmat?

En totes elles veiem un cap director auxiliat per un nucli selecte especialitzat, amb el qual coperen amb llur assistència l'immensa majoria dels components, els uns amb caràcter actiu obeint, comentant, criticant tots els acords, amb el fi que la marxa ascendent de la societat no s'interrompi; els altres amb caràcter passiu donant llur assentiment a tot sense cap mena d'objecció ni rebeldia, i així es formen a poc a poc l'estat d'opinió, l'estat de govern, l'estat de cultura i benestar del poble.

Una immensa majoria de gent que encara no han trobat lloc on fer sentir llur veu, llur manera de pensar i llurs aptituds trobant-se desplaçades, són elements paràsits que en lloc de contribuir al millorament humà, amb la passivitat amb què es comporten, són un llast en tota societat humana.

Els temps actuals són de lluita, són de guerra, són de concentració de forces. A mesura que van transcórrer els dies, els mesos i els anys, forces millor organitzades, empenyen cap a la transformació dels principis fonamentals de l'actual societat, amenaçant la relativa pau que avui frueix una part de la societat contemporània.

Els estats, les nacions i els pobles confien en la

força pública la defensa de l'ordre material, i quan a l'ordre moral, aquest no poden o millor dit no volen que sigui el motor de la vida dels pobles.

Cal, doncs, fer sortir la força moral en forma que pesi i encarrili, tota la varietat i complexitat de la situació actual, comptant avui més que mai, amb forts nuclis d'opinió organitzada que contrarrestin i anul·lin la força d'opinió contrària, als principis fonamentals de la civilització cristiana.

L'especialització s'imposa areu, per a vèncer les dificultats que a cada moment barren el pas a l'expansió de la veritat en tots i cada un de llurs aspectes.

Qui tingui amor i aptituds per als números que no faci altra cosa, qui les tingui per a ésser arquitecte que no faci d'industrial, i així no fracassaran tantes empreses, tantes societats, tantes corporacions, tantes comissions, juntes i ponències on es perden inútilment tants cabals, tantes energies, tantes forces, en voler entendre de tot sense entendre de res i voler imitar els ex ministres del règim caigut que servien per a tots els ministeris, no servint alguns d'ells per altra cosa que per a cobrar la nòmina.

La responsabilitat que avui es contrau és immensa, el temps vola, anem sense adonar-nos-en amb furiosa velocitat cap a un espaventable caos i Déu no permeti que ens trobi la tempesta i la tramuntana discontint i fent retòrica.

J. GUILERA VILLARREAL

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Monjos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresposal: 8'50

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

Llibres nous

La Tradició Catalana estudi del valor ètic i racional del regionalisme català — quarta edició, per l'Illm. Sr. D. Josep Torras i Bages, Foment de Pietat Catalana.

Seria una pedanteria imperdonable que intentés fer un estudi d'una de les obres més conegudes del gran Bisbe català Dr. Torras i Bages. Cal únicament posar de relleu els seus mèrits perquè lleixin aquesta obra magna els catalans que encara no l'han llegida, i felicitar el "Foment de Pietat Catalana" per haver ofert al llegidor català una edició tan acurada i tan bella. És un favor més que havem d'agrair a la benemèrita institució.

El Dr. Torras i Bages, com ja és sabut, estimava fonament l'espiritualitat de la nostra terra i era el guiatge espiritual del nostre poble. Per això la seva obra és amarada de catalanitat.

Algú ha dit que en el Llibre primer, en el qual s'estudia el valor ètic del regionalisme català, s'hi fan afirmacions una mica endarrerides. És natural. Per a judicar l'obra del Dr. Torras, ens hem de situar en l'època en la qual fou escrita. Les veritats dogmàtiques que contenen les seves inimitables pastorals, tindran oportunitat a través dels segles, car els valors substancials del cristianisme no sofriran amb el temps cap trasmutança. Però qui ha dit en matèria política la darrera paraula? Els pobles evolucionen constantment, i aquesta evolució porta fatalment un canvi radical en la seva ideologia política i social. Els pobles es van renovant i per això aquelles paraules que ahir eren considerades com estridències intolerables, avui són dites sense provocar ni la més petita indignació.

Ningú no pot negar, malgrat el seu ideari polític sigui més radical que el del Dr. Torras i Bages, que aquest gran pensador en "La Tradició catalana", posa de relleu la seva mentalitat poderosa i el seny català que resplendeix en totes les seves obres. L'esperit del Dr. Torras és tot equilibri i harmonia. No era un home impulsiu, sinó un home reposat que deia les coses després d'haver-les meditates llargament. El Dr. Torras sojornava constantment en el món de la serenitat.

En publicar la segona edició el Dr. Torras comfessa en el pròleg, que abans de donar per segona vegada a l'estampa el seu llibre, va llegir-lo de nou i reflexionà llargament. L'havem completat, diu, a la llum del criteri episcopal, cosmopolític, per a veure si la nostra concepció de la societat que es manifesta en el llibre resultava esquifida i si contrariava la noble aspiració moderna i cristiana d'una societat universal i internacional. I després de fer algunes consideracions molt justes i oportunes so-

bre la tradició i la vida espiritual dels pobles exclama: "Ens ratifiquem i per això de nou publiquem aquest llibre, en la necessitat de fer reviure els sentiments que amb una harmonia dolça i providencial lliguen els homes entre si i fan de la societat un ser orgànic; i ço que començarem per instint íntim, ho reproduïm per convicció reflexiva."

Heus aquí unes paraules totes plenes de seny. El Dr. Torras declara en l'esmentat pròleg, que és propi del càrrec apostòlic i espiritual, contribuir a fertilitzar la vida pública i social del país on s'exerceix el sagrat ministeri.

El gran Doctor es proposà demostrar, i ho aconseguí amb escreix, que l'uniformisme nascut a França, que volia reduir a poques fórmules tot l'humà saber, i que en l'ordre racional té la seva expressió en la Enciclopèdia, no té una finalitat grandiosa i té solament un valor negatiu. Als pobles als quals se'ls pot aplicar aquella sentència dels antics escolàstics: *indivisum a se et divisum ab aliis*, o sigui el concepte de persona, que són de fet els que tenen personalitat pròpia, no se'ls pot negar el dret de viure.

El segon llibre és un estudi del pensament català. Ens parla de Sant Ramon de Penyafort, del Beat Ramon Llull, de Sant Vicens Ferrer, del mestre Francesc Eximenis, del poeta Ausies March i de Joan Lluís Vives d'una manera mestriosa. Aquesta segona part és interessantíssima. El Dr. Torras ha sabut arribar fins els replecs més íntims de l'ànima dels nostres grans homes.

No cal dir que aquesta obra interessantíssima la recomanem als nostres llegidors.

No sabem que existeixi una altra obra que defensi amb més ardidesa i entusiasme l'esperit immortal de la nostra terra.

Devocionari Parroquial. Volum VI. Dominiques.— Foment de Pietat Catalana.

Ha estat un gran encert del "Foment de Pietat Catalana" publicar aquesta sèrie de Devocionaris Parroquials que són un recull de les devocions que practica el poble cristià en les Parròquies de Catalunya. Moltes d'aquestes devocions no es feien d'una manera ben entenedora i pràctica, perquè mancaven llibres apropiats. Ara els Rectors i altres sacerdots que han de practicar de la trona estant una sèrie de devocions molt arrelades en la vida religiosa del nostre poble, poden disposar d'aquests interessantíssims devocionaris.

Dominiques, o sigui el darrer volum que motiva aquests comentaris, és un recull de meditacions sobre els Evangelis dels diumenges que foren publicades pel canonge Arnautó. Com que van dirigides al poble en general, tothom hi troba allò que li convé per a seguir les normes evangèliques.

El llenguatge és senzill i planer. Aquest llibre, doncs, interessa a tots els Rectors de les Parròquies de Catalunya.

CIVERA

D'ací i d'allà

Segueixen lentament les obres d'urbanització de la plaça de Catalunya. Tornem a insistir sobre aquest assumpte, perquè creiem que té una cabdal importància.

Seguim creiem que seria necessari que l'Ajuntament escoltés la veu dels tècnics abans d'aprovar definitivament el projecte.

No significa cap humiliació per l'Ajuntament demanar l'opinió d'aquells que s'han especialitzat en aquesta matèria.

Les obres costaran un milió de pessetes, i, per tant, val la pena de pensar-s'hi molt abans de prendre un acord definitiu. No dubtem de la competència del senyor Nebot ni de la bona fe de l'alcalde, però creiem que els ciutadans tenim el dret de demanar a l'Ajuntament que administra els interessos de la ciutat, que abans de començar unes obres que costaran un milió de pessetes tingui la complerta seguretat que seran ben esmerçades.

* * *

No es parla d'altra cosa que de futbol.

Els jugadors apallissen els periodistes esportius i aquests prenen actituds enèrgiques que després es compleixen.

Es veu que el futbol es una cosa molt trascendental.

El millor dia els jugadors que formen legió donaran un cop d'Estat i ens obligaran a menjar pilota tres vegades al dia.

* * *

Les conferències interessants que el nostre il·lustre amic Ivon l'Escop dona setmanalment per radiotele-

fonia, han exacerbat les passions d'alguns elements sectaris.

Quan algú tracta de donar conferències de caràcter educatiu, els avençats es posen a cridar.

Un diari ha dit que en aquestes conferències que es venen donant a favor de la depuració de llenguatge, hi tenen participació *los jesuïtas*.

Es veu que són ben *tremendos* aquests Pares Jesuïtes! Ells són responsables de totes les malvestats del món!

Per què serà que els diaris radicals tenen una gràcia extraordinària... per a dir bestieses?

* * *

Diuen que En Romanones pensa donar més conferències sobre Catalunya.

No es pot negar que el senyor comte de Romanones és un home molt viu, però no té memòria.

Si algun dia governa ja veureu com no es recordarà de les manifestacions que faci en la seva conferència.

A l'oposició tots els polítics son magnànims i generosos.

Ens coneixem, senyor Romanones.

* * *

El senyor Junoy de vegades no es recorda que ha canviat de ruta, i ens fa saber unes coses poc escaients i poc edificants.

Ja ens agrada que els escriptors siguin sincers, però creiem que no hi ha cap necessitat que ens facin conèixer les seves turpituds i les seves febleses.

Si alguna vegada heu caigut, alceu-vos i treieu-vos del damunt la pols del camí.

Però no us envaniu d'haver xipollejat dins les aigües impures de la concupiscència...

Es més elegant esmenar-se i oblidar el passat, que no pas retreure fets que, baldament siguin llunyans, són contraris a la nostra dignitat.

LLEGIU I PROPAGUEU

CATALUNYA SOCIAL

ES EL PERIÓDIC CATÓLIC DE MÉS
CIRCULACIÓ DE CATALUNYA

El que passa

ESPANYA ENFORA

Per un vot perdé el plet Anglaterra a l'Egipte l'altre dia. El nou Congrés començava a jugar a soldats, i al cap d'un parell d'hores ja estava dissolt. No s'hi pot jugar amb els anglesos. Egipte torna a viure sota el jou d'Anglaterra, i caldrà que els nacionalistes egipcis aprenguin d'Irlanda com i quant costa d'obtenir la independència, en aquests temps de la raó, de la ciència, de la llibertat, de la fraternitat, dels drets de l'home, dels drets de la dona, dels drets del treball, dels drets del descans, dels drets de la vida i dels drets de la mort; sobre tot d'aquests últims drets.

També poden aprendre'n els catòlics francesos ço que costa en aquests temps de civilitzacions maçòniques el poder viure civilment a casa seva, el poder educar cristianament els fills, el poder practicar la Religió a la llum del dia.

La persecució que ara sofreixen nostres admirables germans francesos diuen que és pitjor que la de Combes. És més vil, més odiosa, més rabiosa.

Herriot (quin nom més lleig!) passarà a la història com uns dels perseguidors més furiosos del Catolicisme. Ell amb les seves pèrfides declaracions polítiques, amb la seva política sectària, ha obligat al prudentíssim Pius XI a desmentir-lo públicament i a dir *coram pòpulo* que la seva política "ni és generosa, ni és francesa."

Entre els episodis més interessants de la gran lluita hi ha el de l'Arquebisbe de Lyó i les autoritats d'aquell Departament que a pretest d'un reclamant escolar amainat per fer impossible als alumnes

catòlics el compliment dels seus deures religiosos, els anaven descristianitzant i corrompent. El valor i enteresa d'aquell Prelat, el Cardenal Maurin, ha obligat a aquells petits Herriots a donar mitjans als estudiants catòlics per a complir llurs deures cristians.

Les manifestacions de protesta contra aquesta política es multipliquen en nombre i en manifestants. La vaga escolar d'Alsàcia-Lorena ha estat imponent. Contra ço que diuen les agències telegràfiques judaïc-maçòniques (com l'Agència Havas, per exemple), hi han mil testimonis que declaren que a la major part de les poblacions la vaga (malgrat les coaccions oficials de tota mena) alcança el 80 i el 90 i fins el 10 per 100.

Ara s'adonen els catòlics francesos que per falta de previsió, per no haver fundat una Agència telegràfica honrada, avui dia estan en mans dels seus enemics en un ram de propaganda verament importantíssim, talment decisiu.

S'ha dit que qui guanyà la Guerra Gran fou la premsa anglo-francesa més que els exèrcits dels aliats. Fora molt sensible que aquesta guerra provocada per Herriot la perdessin els catòlics francesos per aquest motiu.

A la cambra francesa, s'han lliurat vertaders combats aquests dies havent d'intervenir-hi els soldats. Quina vergonya!

La irritació que aquestes persecucions i l'engany que elles comporten de part del govern francès als catòlics alsacians i lorenesos, és imponderable. Ara és comprèn perquè a l'anexionar-se França, l'Alsàcia-Lorena no volgué de cap manera el *referendum* popular. Però la història es repeteix, i aquesta baixa política de Herriot, indigna de la gran nació francesa, un dia o altre florirà! Com deuen fregar-se les mans de gust els polítics d'enllà del Rhin!

J.

Noticiari

ESPANYA

A la Junta general ordinària que va celebrar la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, el Consell Directiu de la dita entitat va quedar constituït com segueix:

President, don Lluís G. Cierco; vicepresident, don Joan Alsina; secretari, don Narcís Moner; vice-secretari, don Pere Duran; comptador, don Josep Maria Hernández; tresorer, don Pere Cervià; vocal president de la Secció Social i Jurídica, don Francesc Pérez; vocal president de la Secció de Institucions Econòmiques, don Josep A. Cabrer; vocal president de la Secció de Cultura, don Pau Nicolau; vocal president de la Secció Feminal, senyoreta Balbina Amat; altres vocals: don Pere Morant i don Francesc Alegre.

—En el passat mes de febrer la Caixa de Pen-

sions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions la quantitat de 19.749, 479 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 13.983,536 pessetes; resulta, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 5.765,943 pessetes.

El 28 de l'esmentat mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 221.334,706 pessetes, de les quals en corresponen 190.507,042 a l'Estalvi a la vista: 2.033,267 a Estalvis diferits i 28.794,397 a Segurs socials.

—El dia de Sant Josep celebrà les seves bodes d'or un dels diaris catòlics de més anomenada d'Espanya: *El Siglo Futuro*.

El Pare Sant, Pius XI, s'ha associat a la festa cinquantenària del col·lega amb una Formosa Carta. CATALUNYA SOCIAL s'hi uneix també, fent vots per la prosperitat del veterà i ardit company maridleny.

—Abans de marxar al Marroc el President del Directori envià 1.500 pessetes als Sindicats femenins catòlics.

—El nostre estimat company de Sevilla, *Ora et Labora*, en referir-se a l'últim Certamen periodístic, diu que fins ara, en aquests certàmens, els seminaristes espanyols hi han aportat, aspirant a premis, més de *deu mil* treballs de premsa de tot llinatge i matèria. Es una dada ben curiosa i agradable, per cert.

—Segons que es veu, Rússia, que fa pocs d'anys era el graner d'Europa, ara s'ha convertit en nació importadora de gra. Ara compra blat per centes mils de tones.

Els Estats Units la substitueixen en tots els mercats del món, i aquesta és la causa que pugi el preu dels cereals i el del pa, com és consegüent, a tot arreu.

Els soviets acabaran per a destruir aquella colossal nació.

—Santander i la seva regió, anomenada la Muntanya, reclamen el mateix règim que frueixen les Bascongades.

—El senyor Bisbe de Vitòria, en una interessant Circular, prohibeix terminantment a tots els Col·legis catòlics de la diòcesi el practicar actes religiosos en llengua estrangera, ni tan solament usar-la en oracions, instruccions, exercicis ni converses de caràcter reglamentari. No cal dir que aquesta disposició ha causat molt bon afecte.

—La Federació de Sindicats Catòlics Agraris de Múrcia ha adquirit una gran finca al terme d'Ho-yagonzalo per 600.000 pessetes que vol parcel·lar entre els socis sindicats de dit poble i de Villar de Chinchilla. Els propietaris de la finca han facilitat moltíssim tan valuosa operació.

ESTRANGER

—El foc del feminisme s'ha introduït al Japó. En un sol dia s'han presentat a la Dieta japonesa tres projectes de llei: el del sufragi femení; concedint a les dones el dret de politiquejar en el Clubs com els homes, i facultant-les per estudiar en els establiments d'Ensenyança Superior. Molt de pressa corren els japonesos; a veure si descarrilaran...

—La Cambra anglesa ha aprovat la llei que facilita als obrers la compra de terres ermes per a transformar-les en horts.

—Els comunistes francesos, protegits pel govern d'Herriot, presentaran candidats feministes per a les llistes electorals del 3 de maig. Estan de broma els comunistes.

—El govern anglès ha presentat un projecte de llei prorrogant per dos anys i mig la prohibició als propietaris d'alçar el tipus de lloguer.

—Bèlgica deu ésser una nació molt rica, car es permet el luxe de pagar més de cinc-cents milions de francs per drets de duana d'articles que no es poden qualificar de primera necessitat. I després es

queixaran els belgues de la carestia de la vida si ells mateixos se l'encareixen.

—Ha mort el polític xinès, gran admirador de Lenin (deuria ésser una bona peça com ell) Sun Ta Sent. Amb un altre polític com aquest la Xina entrarà de ple en el cercle infernal de les repúbliques soviètiques. El món camina...

—Al Japó passen de tres milions els obrers sense feina. Es veu que aquest flagell de l'atur del treball és mundial. A Anglaterra persisteix, pesi a tots els esforços dels seus governs, laboristes inclús, i als Estats Units ja comença.

—A la Gran Bretanya s'autoritzarà prompte l'implantació de la setmana de treball de 48 hores. Ara no mes en té 44.

L'acció social catòlica italiana compta amb una nova entitat propulsora del seu fecund desenrotllament. Es una ben organitzada Oficina de treball per a posar al dia els estudis socials adaptant-los a les modernes exigències de la vida; per a donar normes d'aplicació dels principis catòlics als aconexaments que es produeixen; per a contestar a quantes consultes es facin sobre dificultats urgents; per a la formació de personal dirigent i educació del dirigent, etc.

—Segons una Memòria del Comissari d'Instrucció Pública de Rússia, avui dia el govern (diguem-ne govern) té recollits més de sis cents mil nens abandonats pel seus pares. I com que ja no hi ha ni locals ni recursos per acollir-los i mantenir-los...

Verament és una delícia el sistema bolxevista per a governar pobles.

—S'ha esbrinat que els gran negocis fets en la desvalorització del marc i en el mateix fet d'aquesta desvalorització, els principals autors i beneficiats han estat els jueus ajudats pels comunistes. Ja era de pensar això, perquè allí on hi ha un negoci de mala llei, allí hi ha un jueu. Els comunistes fan d'escolans.

—L'Oficina Federal Sindical i la Internacional Obrera Socialista han aprovat una resolució demanant que els parlamentaris socialistes i obrers de tots els països interpellin tots els governs respecte a l'observància del Conveni de Washington relatiu a la jornada de vuit hores, que perilla en algunes parts i no es practica a Alemanya.

—El govern italià té acordat l'augment de les còngrues a totes les jerarquies del clergat, especialment a les més preterides fins ara.

—Els obrers ianquis han sortit tan beneficiats dels avenços econòmics i financers dels E.E. UU. que avui dia s'han convertit en accionistes d'empreses mercantils i industrials ben prop de quinze milions d'obers, sense deixar de treballar, ans al contrari.

—Les Caixes d'Estalvi d'Ianquilàndia tenen un capital de vint-i-un mil milions de dòlars, i en les llistes de segurs de totes classes hi figuren més de vint-i-cinc milions de persones.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

OBRES DE J. CIVERA I SORMANI

Diccionari Català-Castellà

d'acord amb les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Preu: 7 pe setes

Diccionari Castellà-Català

Els dos diccionaris en un sol volum 13 pessetes.

Preu: 7 pessetes

Gramàtica Catalana

Sintaxi catalana. Edició popular: 0'75 pessetes.

El flagell de la blasfèmia

Pessetes: 0'50

Terra i cel (llibre per a infants)

Pessetes: 2

EN PREPARACIÓ: **Sota els ulls clars de Madona Pobresa** (Novel·la)**Diccionari Català-Francès**

CURSOS DE LLENGÜES

Anglès, Francès i Alemany

Organitzats per la Federació Catalana d'Estudiants

Catòlics, d'acord amb « Acció Popular »

Camerós, 3, pral.

Preu de la matrícula: 35 pessetes

(tot el curs)

Professors: Mr. Dixon. — Anglès.Mr. Augustin. — Alemany
i Francès*Classe alterna:* De 7 a 8 del vespre, An-
glès i francès i de 8 a 9 la
d'Alemanys.

En organització: Classe de Llatí i Grec

NO POT MANCAR A CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Estudis i comentaris religiosos i morals
de les més prestigioses firmes nacionals
i estrangeres.Ciència-Art-Literatura - Cròniques inter-
nacionals.

Subscripció: Un any, 25 pts.

Mig any, 15 pessetes.

Número solt, 2'50 pts.

Administració: C. dels Angels 22 i 24
BARCELONA

FRANQUEO CONCERTADO